En jeep fra Læger Uden Grænser fungerer nu som lokalbus i Sudan.

Man må kun udfordre højere rangerede brydere til kamp.

Til nuba-brydning i Sudan får udtrykket "den billige langside" en helt ny betydning.

En temmelig anderledes familieferie:
Til nuba-brydning og sufi-trancedans i Sudan

Sudan har en turbulent historie og besøges kun af ganske få vestlige turister. Men en rejse med familien åbenbarede, at landet byder på gæstfrihed af en anden verden og masser af eventyr.

TEKST OG FOTO: JAKOB ØSTER

Fra første øjeblik bombarderer Sudans menneskemyldrende hovedstad Khartoum os med indtryk. Her er gadesælgere overalt.

Alenlange trafikkøer med udtjente *tuk-tuks* og rustne, gule taxaer, der spejler sig i mudrede vandpytter inde midt i en af Afrikas folkerigeste byer. Her er politi i alskens forskellige uniformer, skilte med mærkelige arabiske skrifttegn og nummerplader med sære, oprindelige øst-arabiske tal.

Her er uendelige benzinkøer, hvor folk kæmper for at få lov at købe benzin til den officielle pris på 60 øre per liter. Her er familier, der sover på hustagene, hvor deres senge står ude, så de kan få brise.

Den farverige hovedstad betragter vi gennem ruderne i vores for dagen hyrede lille blå taxaminibus. På mudrede og stærkt trafikerede grusveje er kursen sat mod dagens første udflugtsmål: East Nile Wrestling Stadium i Souq Seta-området i storbyens østlige udkant.

Synet, der her møder os, er umiddelbart temmelig overvældende. Brydekampene, som vi er kommet for at se, går snart i gang, og lige nu føles det lidt som om samtlige indbyggere her i hovedstaden befinder sig foran indgangen til det turkismalede stadion. Her er et mylder og et leben af smilende, forventningsfulde sudanesere, og en af dem fortæller mig, at det, vi snart skal se, for mange af de lokale udgør ugens højdepunkt.

Da vi efter at have stået længe i kø endelig når frem til billetlugen, viser en billet til eftermiddagens seance sig langt fra at vælte feriebudgettet. Indgangen koster nemlig kun beskedne halvanden krone pr. næse.

Snart efter er vi derfor sikret adgang til det forjættede brydestadion og bænket på den billige langside. Her er ingen sæder at sidde på – kun rå trappetrinsbeton – hvilket heldigvis betyder, at der altid er plads til en til. Midt i vrimlen af smilende, kjortelklædte indfødte – der uden undtagelse er mænd – bliver der derfor lynhurtigt gjort plads til vores familie på fire.

Så snart vi er på plads, går tilbuddene i gang: »Prøv de her nødder«, »Vil jeres børn smage vores frugt?« og »Jeg kan skaffe jer over på VIP-pladserne«.

Det er en overvældende gæstfrihed fra folk, vi kun lige har mødt. Vi tager taknemmeligt imod de lokale lækkerier, men takker selvfølgelig nej til tilbuddet om at flytte os fra vores herlige standardpladser hos vores nye hjertelige bekendtskaber.

> Det er en overvældende gæstfrihed fra folk, vi kun lige har mødt.

Uafhængig rundrejse

Jeg har taget fruen og vores to børn med på selvarrangeret rundrejse i Egypten og Sudan. Langs eller på Nilen – som i øvrigt her i Khartoum samler sig, idet den Blå Nil og den Hvide Nil løber sammen og blot bliver til Nilen – har vi rejst med tog, færge og bus hele vejen fra Kairo i Egypten.

Vores lange rejse afslutter vi nu med omtrent en uge i Sudans hovedstad. Her finder ugentligt to særdeles særegne begivenheder sted, som jeg begge længe har drømt om at se: nuba-brydning her på stadion og sufi-trancedans på den muslimske gravplads Hamad Al Neel godt 24 km herfra. Desværre finder de sted præcis samtidig og på det mest oplagte tidspunkt i den muslimske kalender: fredag efter fredagsbønnen.

Fortsættes ▶

Familien indenfor i en gammel jeep der snildt rummer i alt 12 passagerer.

Det vrimler ikke ligefrem med turister på brydestadion.

RÅD TIL REJSEN

Rejseinfo: Returfly fra København til Khartoum koster fra 4.300 kr. De bedste forbindelser er med Turkish Airlines og Egypt Air.

Rejsetidspunkt: Sudan har tropisk klima og kan besøges året rundt. Det er dog meget varmt om sommeren, hvor der også er risiko for lidt regn.

Visum: Sudan er ikke et let land at få visum til. Normalt kan visum fås ved personligt fremmøde (nogle gange er der ca. en uges ventetid) i Aswan eller Kairo i Egypten. Alternativt kan Acropole Hotel eller Raidan Tours i Khartoum som regel hjælpe med at tilsende LOI (Letter Of Invitation) til brug for VOA (Visa On Arrival).

Overnatning: Udmærkede mellemklassehoteller i Sudan koster omtrent 200 kr. pr. nat.

Lokaltransport: Vi gav 75 kroner for en privat taxa i en halv dag inklusiv godt 50 kilometers kørsel fra centrum til brydestadion, videre til kirkegården og retur.

▶ Alligevel har vi besluttet at tage chancen og prøve at nå begge dele. For, at det skal lykkes, forudsætter det, at brydekampene følger tidsplanen, og at vi efterfølgende kan slippe gennem Khartoums fastlåste fredagstrafik og nå frem til trancedansen, før den slutter ved solnedgang.

Nuba-brydning

Heldigvis går brydekampene i gang til tiden. Stadion er nu så tætpakket, at der næppe kan klemmes mange flere tilskuerballer ind og selv øverst på de høje mure, der omgiver stadion, sidder der folk, som næppe lider af højdeskræk, på den i den grad smalle langside.

Bryderne – som i dag også tæller andre etniske grupper end Nuba-folket – starter hver kamp med at stå foroverbøjede med panderne mod hinanden.

Deltagerne kommer fra otte forskellige brydeklubber og gradueres i kategorierne løveunger, middelkæmpere og riddere.

Det er kun tilladt at udfordre en anden bryder, hvis han har samme eller højere rangering end en selv. Hver kamp tager fire minutter, det er forbudt at sparke og slå og kampen afgøres, når en modstander rører jorden med ryg, bagdel eller torso.

Kampene afvikles heldigvis hurtigt efter hinanden, så vi får set både løveunger og riddere fra forskellige klubber i aktion. Det er fremragende underholdning, stemningen på tilskuerpladserne er fantastisk, og for hele familien koster det kun seks kroner.

Kaotisk trafik

I vores lille taxa-minibus begiver vi os snart efter videre mod Hamad Al Neel-kirkegården i Omdurman-distriktet i den vestlige del af hovedstaden. Vores taxachauffør hedder Ali. Vi har tidligere på dagen prajet ham på gaden og aftalt en halv dags rundtur til brydning og trancedans.

Desværre står trafikken, der leder væk fra brydestadionet, dog endnu mere stille end da vi ankom, og mens minutterne tikker, bliver det mere og mere usandsynligt, at vi kan nå frem til den forjættede gravplads i tide.

Mere end en halv time tager det os at køre de første par hundrede meter til et komplet kaotisk kryds, hvor en politimand uden meget held forsøger at dirigere trafikken.

Heldigvis er Ali vaks og finder derfra en smutvej igennem faldefærdige slumgader, hvor den lille minibus heldigvis lige akkurat er i stand til at forcere de sumpede forstadsmudderveje og de dybe huller fyldt med regnvand.

Sufi-trancedans

Lidt før solnedgang når vi derfor frem til gravpladsen, hvor trancedansen heldigvis fortsat er i gang. Vi har forinden været lidt nervøse for, om vi som kristne tilskuere til et muslimsk ritual overhovedet vil blive lukket ind, men alle bekymringer bliver ved ankomst gjort til skamme. Opstemte indfødte iført løstsiddende hvide kjortler hilser overstrømmende på os og vores børn og inviterer os helt ind i midten af rundkredsen af de mange tilskuere.

Herinde går de optrædende rundt. Her er rastafyre med strittende dreadlocks og alenlange bedekæder, og her er præster med røgelseskar, der styrer løjerne iført tøj i Sudans karakteristiske røde, grønne, gule og sorte farver.

Fra tid til anden træder en ny *dervish* ind i rundkredsen. Barfodet og iført et kludetæppe af sammensyede stofrester og farvestrålende bånd. En dervish er, ligesom en fakir, en person af religiøs overbevisning, som lever asketisk og frivilligt tilføjer sig selv smerte. De følger den orden inden for islamisk mystik, der hedder sufismen, som underlægger dem ekstatiske ritualer, som det, vi nu overværer.

Det vigtigste ritual er, når dervisherne snurrer. Mens tilskuere slår på tromme og chanter »La Illaha Illallah«, forfølger dervisherne målet om at opnå indre ro og rense sjælen ved at dreje rundt og rundt, som var de besatte.

Flere af dem kollapser udmattede på jorden, når ritualet er tilendebragt.

Hos fremmede venner

Snurrende mænd, der forsøger at opnå religiøs ekstase på en muslimsk kirkegård i hovedstaden i Sudan, lyder muligvis ikke, som den mest familievenlige ferierejse, man kunne forestille sig. Men tag ikke fejl.

Til sufi-trancedans på Hamad Al Neel gravpladsen.

Vi møder en enorm gæstfrihed på gravpladsen.

Solen går ned, ceremonien er slut, og folk er på vej hjem.

Alle de indfødte er rare, imødekommende, gæstfrie og hjertelige.

At vi har taget vores børn med, gør kun oplevelsen endnu bedre, og der er ingen ende på det antal håndtryk og hovedklap, de uafladeligt modtager.

Nærmest som for at fuldende symbolikken går solen ned bag gravpladsens grønmalede og stjerneudsmykkede moskéer lige som trancedansen slutter. Synet af hundredvis – måske tusindvis – af tilskuere, der i hvide kjortler og runde, hvide hatte efter opvisningen vandrer hen over gravpladsen i det aftagende tusmørke, er ét, vi sent skal glemme.

Efter en hektisk dag med mange særegne indtryk – og mange hjertelige mennesker – er det tid til at tage hjem og slappe af, inden den senere på turen står på besøg ved Sudans pyramider og ved et af verdens største kamelmarkeder. Og besøg som disse er netop hele humlen ved et besøg i Sudan.

Her er eventyr mere særprægede end de fleste andre steder. Og i turistmæssig forstand har man dem alle sammen helt for sig selv. ■

OM JAKOB ØSTER

Jakob Øster blev i 2019 efter 30 års rejser den yngste dansker der havde besøgt alle verdens lande og kontinenter – en bedrift kun godt 100 mennesker på verdensplan havde gennemført før ham.

Sideløbende havde han fuldtidsarbejde og stiftede familie, som han efterfølgende havde med på mange af sine rejser.

I alt har han opholdt sig 5,5 år uden for Danmark og har tilbagelagt mere end 225.000 kilometer med overfladetransport – dvs. uden at flyve. Undervejs har han løbende skrevet rejseartikler for Jyllands-Posten.

Han udgav sidste år bogen "Gennem alle verdens lande", der handler om alle hans rejser.